Samen Nieuw-West

Jaarbeeld 2025

Nationaal Programma Samen Nieuw-West

Inhoud

1 **Voorwoord**

2 **Wie we zijn en wat we doen**

3 **Uit de praktijk**

Confuciusbuurt: bouwen aan vertrouwen
Jongeren aan zet in Nieuw-West
Samen optrekken tegen huiselijk geweld: hoe Nieuw-West het anders doet
Het succes van Werkwijzer naar Werk Nieuw-West
De rode loper naar de werkvloer
DRAAG: verkenning van draagkracht in Nieuw-West
World Smart College: investeren in kanskracht
De wijkrechter: bouwen aan vertrouwen in de overheid
CWB en Mobiliteit: de Osdorppleinlijn

4 **Zo zetten we middelen in**

1 Voorwoord

Voorwoord

In september toen ik begon als directeur van Samen Nieuw-West, was voor mij meteen duidelijk waar het om gaat: niet om systemen, maar om mensen. Over bewoners die elke dag proberen vooruit te komen. Over professionals die zich blijven inzetten, ook als het ingewikkeld wordt. En over partners die, ondanks alles, blijven zoeken naar wat wél werkt.

In de gesprekken die ik de afgelopen periode heb gevoerd in het stadsdeel werd dat telkens bevestigd. In wat partners vertellen en doen, maar ook in wat soms juist niet wordt gezegd en gedaan. In het verschil dat het maakt als iemand blijft, als er vertrouwen groeit en als er echt wordt samengewerkt. Want dáár zit de beweging waar we het voor doen.

Nieuw-West is een stadsdeel vol talent, veerkracht en ambitie. Tegelijkertijd zien we dat kansen niet voor iedereen vanzelfsprekend zijn. Veel bewoners kennen ook een andere realiteit. Een waarbij problemen rondom armoede, onveiligheid en weinig perspectieven zich opstapelen. Dat vraagt iets van ons. Geen tijdelijke inzet, maar een lange adem en een stip aan de horizon voor over twintig jaar. Maar wat het vooral vraagt: dat we het samen doen.

Het afgelopen halfjaar heb ik gezien wat er mogelijk is als we die verantwoordelijkheid echt delen. In onze alliantie werken inmiddels meer dan honderd partners samen. Bewoners, organisaties, scholen, ondernemers, corporaties, zorg- en welzijnspartijen, politie, gemeente en het Rijk. Ieder vanuit een eigen rol, maar met hetzelfde doel: het dagelijks leven in Nieuw-West stap voor stap verbeteren.

Annerieke Coenraads

Directeur Nationaal Programma Samen Nieuw-West

‘Wat het vooral vraagt: dat we het samen doen’

En dat zie je terug in de wijken. Om een paar voorbeelden te noemen waar ik in mijn nieuwe rol als directeur ongelofelijk trots op ben: extra straatcoaches en jongerenwerkers die zorgen voor meer nabijheid. Plekken zoals FC de Kikker, waar ouders, kinderen en professionals elkaar weten te vinden. Aanpakken waarbij eerder wordt ingegrepen bij huiselijk geweld. En wijkallianties waarin bewoners en partners samen bouwen aan hun buurt, in een vorm die blijvend is.

Tegelijkertijd zijn we er nog niet. Dat merken we ook in de praktijk, elke dag opnieuw. De opgaven in Nieuw-West zijn groot en hardnekkig. Het gaat soms langzaam, het schuurt en niet alles lukt in één keer. Dat hoort er ook bij. Als we echt verschil willen maken, vraagt dat dat we blijven leren, blijven investeren en soms ook opnieuw beginnen.

Voor mij is één ding daarbij duidelijk geworden: het lukt alleen met bondgenoten zoals jullie. Niet omdat het zo heet, maar omdat we het ook echt doen. Elkaar opzoeken, verantwoordelijkheid nemen en niet loslaten als het ingewikkeld wordt.

In dit jaarbeeld ziet u een aantal van de stappen die we vorig jaar samen hebben gezet. Het is een greep uit het geheel. Op onze website staan nog veel meer voorbeelden en verhalen waar we net zo trots op zijn.

Wat de komende periode van ons vraagt, is helder. Dat we blijven investeren in mensen, in samenwerking en in wat werkt. Dat we durven kiezen voor de lange termijn, ook als dat betekent dat we ongelijk investeren waar dat nodig is.

Want alleen zo bouwen we verder aan wat er al in beweging is gezet. Samen.

2 Wie we zijn en wat we doen

Nationaal Programma Nieuw-West

Wie we zijn en wat we doen

In Nederland heeft de overheid twintig gebieden aangewezen voor een Nationaal Programma. Hierin wordt twintig jaar lang gewerkt aan problemen die moeilijk zijn om op te lossen, maar waar een blijvende verbetering wel noodzakelijk is. In deze gebieden spelen er vaak diverse ernstige problemen tegelijk , zoals armoede, ongelijkheid, onveiligheid, belemmering van de ontwikkeling van kinderen, verwaarlozing van woningen en leefomgeving.

De missie van het Nationaal Programma Samen Nieuw-West (NPSNW) is: zorgen voor een positieve impact in Nieuw-West door ingewikkelde problemen samen op te lossen en te werken aan gelijke kansen voor bewoners van Nieuw-West.

Het NPSNW is een netwerkorganisatie waar meer dan honderd partijen zich bij hebben aangesloten. Het programmateam helpt deze partijen hun doelen te bereiken. De leefwereld (bewoners, ondernemers, informele partijen en professionals geworteld in Nieuw-West) vormt hierin de kern.

We komen in het NPSNW in actie wanneer problemen zo ernstig zijn dat we samen moeten werken om ze blijvend op te lossen. Dan werken we met elkaar aan oplossingen voor de lange termijn. We doen en leren om tot de goede oplossing te komen; een blijvende oplossing voor de bewoners van Nieuw-West.

Het is soms lastig om het complete programma te overzien. Dat is niet vreemd; het is namelijk een samenwerking tussen vele partners, bewoners en ondernemers die allemaal verbonden en geworteld zijn in Nieuw-West. In het programma mogen we experimenteren of iets extra's doen om juist voor ingewikkelde vraagstukken een oplossing te vinden. Allerlei (unieke) perspectieven, kwaliteiten en mogelijkheden komen zo bij elkaar, iets wat gewoonlijk heel moeilijk te organiseren is. Dat maakt het programma uniek en tot een mooie kans voor ons allemaal.

Wat je bijvoorbeeld kan hebben gemerkt is dat er het afgelopen jaar:

- Meer geld is geïnvesteerd is: er zijn 40 extra toezichthouders, 8 straatcoaches en 4 veldwerkers extra ingezet: zie voor meer informatie →
- Langdurige samenwerkingen zijn opgezet tussen bewoners en organisaties, waarbij ook ongehoorde of minder zichtbare stemmen worden gehoord, zoals bij de kerngroep jongeren: zie voor meer informatie →
- Er meer kansen worden gecreëerd door bijvoorbeeld de opening van het ontwikkelplein: zie voor meer informatie →

Op samennieuw-west.nl vind je nog veel meer mooie voorbeelden en lees je het laatste nieuws.

Het Nationaal Programma Nieuw-West kent vijf domeinen:

Eigenaarschap, inclusie en democratie

Veiligheid

Wonen en leefomgeving

Werk en bestaanszekerheid

Kansen voor de Jeugd

Binnen deze domeinen wordt er hard gewerkt aan de opgaven. Dat doen we via werkgroepen en opgaveteams. Wil je weten hoe dat in zijn werk gaat, bekijk dan de over ons pagina op samennieuw-west.nl.

Naast deze domeinen is er een programma dat door alle domeinen loopt, het community wealth building-programma. Dit richt zich op het versterken van de lokale economie. Ook daarover lees je meer op onze uitgebreide website.

Wil je meedoen? Neem contact op via info@samennieuw-west.nl.

3 Uit de praktijk

In dit jaarbeeld laten we zien waar we als alliantie Samen Nieuw-West in 2025 onder andere aan hebben gewerkt. In de wijk, met bewoners en met de inmiddels meer dan honderd partners.

We laten een aantal cases en ontwikkelingen zien op de opgaven waar we ons samen op richten en waar we samen trots op zijn. Tegelijkertijd is dit geen volledig beeld. Het werk in Nieuw-West gaat elke dag door, in de praktijk van bewoners, professionals en organisaties die zich daar elke dag hard voor maken. Daarom hebben we ervoor gekozen om een selectie van voorbeelden te highlighten die illustratief zijn voor deze inzet en beweging. Samen vormen ze een klein stukje van het geheel.

Wil je ergens meer over weten, bijvoorbeeld over een specifiek project of een van de opgaven? Op onze website vind je informatie over het programma, de voortgang en de resultaten. Ook lees je daar meer over de organisatie en de initiatieven binnen Samen Nieuw-West. Of neem contact met ons op via info@samennieuw-west.nl. We denken en kijken graag met je mee

Cases

Confuciusbuurt: bouwen aan vertrouwen

Jongeren aan zet in Nieuw-West

Samen optrekken tegen huiselijk geweld

Het succes van Werkwijzer naar Werk Nieuw-West

De rode loper naar de werkvloer

DRAAG: verkenning van draagkracht in Nieuw-West

World Smart College: investeren in kanskracht

De wijkrechter: bouwen aan vertrouwen in de overheid

CWB en Mobiliteit: de Osdorppleinlijn

Eigenaarschap, inclusie & democratie

Confuciusbuurt: bouwen aan vertrouwen

Eigenaarschap, inclusie & democratie

Confuciusbuurt: bouwen aan vertrouwen

De Confuciusbuurt in Nieuw-West oogt rustig, maar kent uiteenlopende uitdagingen. “Je hebt hier te maken met jeugdoverlast, vervuiling en verdeeldheid tussen bewonersgroepen,” zegt wijkverbinder Abdelkarim El Hani.

“Op dit moment hebben we meer zicht op de wensen en initiatieven van bewoners van koopwoningen als het gaat om de leefomgeving. Met bewoners van huurwoningen zijn we bezig het contact nog verder op te bouwen waardoor hun ideeën en inzet voor de leefomgeving zichtbaarder worden, om vervolgens de groepen met elkaar te verbinden.”
Sinds de zomer van 2025 werken El Hani en wijkprojectleider Magdalena Chu Kum aan de opbouw van een wijkalliantie, onderdeel van het Nationaal Programma Samen Nieuw-West (NPSNW). Doel is om samen met bewoners, ondernemers en organisaties te werken aan de leefbaarheid in de buurt.
“Een wijkalliantie draait om medezeggenschap,” aldus Chu Kum. “We brengen bewoners en partners samen, zodat zij gezamenlijk bepalen wat belangrijk is in de wijk en wie wat oppakt. Niet top-down, maar echt vanuit de buurtbewoners zelf.”

Van weinig structuur naar verbinding
Bij de start troffen zij een wijk met weinig bestaande netwerken. “Er waren nauwelijks actieve bewonersgroepen en weinig momenten waarop mensen elkaar ontmoetten,” zegt Chu Kum. “Dat maakte het lastig om aan te haken.”
El Hani koos daarom voor een directe benadering. “Ik ben gewoon de wijk ingegaan: aanbellen, gesprekken voeren, meelopen met activiteiten. Omdat ik hier zelf woon, leggen mensen sneller contact. Ze zien dat ik onderdeel ben van de wijk.”
Die zichtbaarheid bleek essentieel. “Bewoners zeiden ook: we hebben al zoveel mensen gezien die hier iets kwamen doen en aan het eind van de dag weer in hun auto naar huis stapten”, zegt El Hani. “Dan moet je laten zien dat je blijft en dat je écht luistert.”

Kleine stappen, groeiend vertrouwen
In plaats van direct een formele structuur op te zetten, lag de focus in 2025 op kleine, zichtbare acties. “We hebben bewust gekozen om eerst vertrouwen op te bouwen,” zegt Chu Kum. “Door aanwezig te zijn, gesprekken te voeren en aan te sluiten bij wat er al is.”
Die kleine stapjes bestonden onder meer uit buurtmarkten, koffiemomenten bij scholen en gezamenlijke activiteiten. “Vertrouwen groeit in kleine stapjes”, meent El Hani. “Als bewoners zien dat er iets gebeurt met hun input, dan komt er beweging.” De werkwijze om te komen tot een wijkalliantie is omschreven in een stappenplan. Dit stappenplan vindt je op de domeinpagina onder het kopje ‘wijkallianties’ op samennieuw-west.nl.

> ‘Omdat ik hier zelf woon, leggen mensen sneller contact. Ze zien dat ik onderdeel ben van de wijk.’
>
> Abdelkarim

Tegelijkertijd werd gewerkt aan samenwerking met partners, waaronder woningcorporatie Stadgenoot en de gebiedsmakelaar. “We vormen met hen een kernteam,” zegt Chu Kum. “Daarnaast organiseren we partnergesprekken om partijen beter met elkaar te verbinden. Die samenwerking was er eerder nog weinig.”

Niet oplossen, maar mogelijk maken

Kenmerkend voor de aanpak is dat El Hani en Chu Kum zichzelf niet als probleemoplossers zien. “Wij zijn niet degenen die de problemen wel even gaan fixen”, zegt Magdalena. “Wij ondersteunen en stimuleren de bewoners bij hun initiatieven en verbinden ze met partijen die iets voor ze kunnen betekenen.”
Die werkwijze sluit aan bij het principe van publieke waarde. “We kijken steeds: wat vinden bewoners echt belangrijk?” zegt Chu Kum. “En hoe kunnen we dat samen realiseren? Dat vraagt om goed luisteren en stap voor stap werken.”

Merkbare resultaten

De eerste effecten worden zichtbaar in de wijk. “Je merkt dat mensen ons nu kennen en vertrouwen,” zegt El Hani. “Ze spreken je aan of willen zelf iets organiseren.”
Een voorbeeld is een gezamenlijke buurtiftar. “Daar kwamen verschillende groepen samen die elkaar normaal niet ontmoeten”, legt Magdalena Chu Kum uit. “Bewoners, ondernemers en organisaties droegen allemaal bij. Dat laat zien wat er mogelijk is en dát het mogelijk is.”

Vooruitblik

De wijkalliantie bevindt zich nog in de opbouwfase. “We werken toe naar een structurele vorm waarin bewoners en partners samen besluiten nemen”, aldus Chu Kum. “Maar dat moet wel passen bij de wijk, dat moet op een organische manier ontstaan.”

Het uiteindelijke doel is helder. “Het mooiste is als de wijkalliantie straks zelfstandig functioneert”, zegt El Hani. “Dat bewoners zelf de regie nemen. Dan hebben we bereikt wat we willen.”

Wil je meer weten of meedoen met de wijkalliantie in de confuciusbuurt?
Neem dan contact op met wijkalliantieconfusius@samennieuw-west.nl

‘Het mooiste is als de wijkalliantie straks zelfstandig functioneert. Dat bewoners zelf de regie nemen. Dan hebben we bereikt wat we willen.’

Abdelkarim

‘We verbinden bewoners met partijen die iets kunnen betekenen en stimuleren dat bewoners zelf initiatief’ nemen’

Magdalena

Kansen voor de jeugd

Jongeren aan zet in Nieuw-West

Kansen voor de jeugd

Jongeren aan zet in Nieuw-West

Wat gebeurt er als je jongeren niet alleen vraagt wat er beter kan in hun wijk, maar ze ook daadwerkelijk laat meebeslissen? Met dat doel is in maart 2025 de Kerngroep Jongeren opgericht: een initiatief van het Nationaal Programma Samen Nieuw-West binnen het domein Kansen voor de Jeugd. Jongeren aan het roer dus. Of dat verschil maakt? En óf dat verschil maakt!

Signaleren wat er beter kan

De kerngroep bestaat uit twaalf tot vijftien jongeren tussen de 14 en 25 jaar uit verschillende buurten. Ze komen wekelijks bijeen om te bespreken wat er speelt rond school, werk, mentale gezondheid, armoede en leefomgeving. Zo denken ze niet alleen mee, maar werken daadwerkelijk mee aan het verbeteren van hun stadsdeel.

De kerngroep geeft een stem aan jongeren, adviseert het stadsdeel en voert concrete projecten uit op thema's als onderwijs, veiligheid, mentale gezondheid

en studieplekken. Zoals strategisch programmamanager Raymond Pinas het samenvat: “De kern is eenvoudig. Jongeren weten zelf het beste waar ze tegenaan lopen. Als je hen de ruimte geeft om problemen te signaleren én oplossingen aan te dragen, krijg je plannen die écht werken. Plannen die op termijn een stucturele verandering in de wijk teweeg kunnen brengen.”

Ademruimte

Dat blijkt in de praktijk. Jongeren kaartten de druk van strakke toetsroosters aan en deden een voorstel voor meer ademruimte in de planning. Daarnaast signaleerden ze het gebrek aan rustige studieplekken thuis en stelden voor om extra studieplekken in de bibliotheek te creëren. Beide ideeën vonden gehoor bij scholen en partners. Ook ontwikkelden zij een complete LOB-les (loopbaanoriëntatie en -begeleiding),

‘Ik vind het belangrijk dat jongeren een stem krijgen.’

Oumnia – deelnemer Kerngroep Jongeren

die ze zelf presenteerden aan schooldirecteuren in Nieuw-West. Jongeren uit de kerngroep signaleerden dat de schoolomgeving soms een bron van stress kan zijn, bijvoorbeeld door extreem strakke toetsroosters. In plaats van te klagen, kwamen ze met een voorstel voor meer ademruimte in de planning. Dat hebben ze gepresenteerd aan scholen en die reageerden positief.

Hapje eten

De kracht van de groep zit niet alleen in de inhoud, maar ook in de manier van werken. De bijeenkomsten beginnen met samen een hapje eten; een intiem momentje waardoor de deelnemers zich wat meer op hun gemak voelen en elkaar wat beter leren kennen. Jongeren durven zich daarna kwetsbaar op te stellen en persoonlijke ervaringen te delen, bijvoorbeeld over schooladviezen of prestatiedruk. Die veiligheid maakt het mogelijk om van individuele ervaringen collectieve inzichten te maken om daar eventueel een gevolg aan te geven.

Voor de jongeren zelf is de kerngroep meer dan een overlegtafel. Ze willen gehoord worden en invloed uitoefenen op hun eigen leefomgeving. “Ik vind het belangrijk dat jongeren een stem krijgen,” zegt Oumnia (14). Aya (18) vult aan: “Jongeren worden nog te vaak gezien als toeschouwers, terwijl wij juist willen bouwen aan de plek waar we opgroeien.” En volgens Ouiam (21) is het effect inmiddels zichtbaar: “Onze ideeën worden gehoord en dat voelt goed.”

‘Jongeren worden nog te vaak gezien als toeschouwers, terwijl wij juist willen bouwen aan de plek waar we opgroeien.’

Aya – deelnemer Kerngroep Jongeren

Waarom Nationaal Programma Samen Nieuw-West?

Binnen het Nationaal Programma Samen Nieuw-West past deze aanpak naadloos bij de ambitie om structureel te investeren in kansengelijkheid. Door jongeren niet pas te betrekken wanneer plannen al klaar zijn, maar ze vanaf het begin een rol te geven, ontstaat beleid dat beter aansluit bij hun werkelijkheid. Bovendien ontwikkelen zij vaardigheden als

presenteren, samenwerken en reflecteren en ervaren ze dat hun ideeën daadwerkelijk impact hebben.

Een nieuwe kerngroep jongeren 2026 is begin maart van start gegaan onder begeleiding van jongerenwerkers van ONE. Doel is jongeren een structurele stem te geven in programma's, beleid en samenwerkingen, en hen te laten werken aan zelfgekozen thema's zoals onderwijs, kansengelijkheid, veiligheid en mentale gezondheid. De ideeën van de jongeren nemen we mee in plannen en beleid. Ze werken hun ideeën uit tot projecten, zoals studieplekken voor scholieren en LOB-lessen. Zo maken we samen oplossingen die echt helpen voor jongeren in Nieuw-West.

De eerste fase staat in het teken van kennismaking en het ophalen van prioriteiten. Daarna werken jongeren deze in subgroepen verder uit, met ondersteuning van passende partners. Er wordt toegewerkt naar een gesprek met burgemeester Halsema op 25 maart. Ook start een creatief fotoproject met de OBA, waarin jongeren hun leefwereld verbeelden en presenteren. Zoals Raymond Pinas hoopt: "Nieuw-West wordt sterker als jongeren dit soort kansen blijven krijgen."

Veiligheid

Samen optrekken tegen huiselijk geweld: hoe Nieuw-West het anders doet

Veiligheid

Samen optrekken tegen huiselijk geweld: hoe Nieuw-West het anders doet

NB: uit het oogpunt van veiligheid worden de naam en de betrokken organisatie van de Trajectbegeleider niet genoemd.

In Nieuw-West komen wekelijks professionals uit de wijk bij elkaar, van politie tot buurtorganisaties om samen te kijken wat nodig is als het thuis onveilig is en dit gezamenlijk op te pakken. De netwerkgroep Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (HGKM) werkt sinds anderhalf jaar op deze manier, met zeer positieve resultaten. Een Trajectbegeleider en netwerkregisseur Steffie van Veen (Blijf Groep) vertellen hoe deze samenwerking in de praktijk werkt en waarom die zo hard nodig is.

Van losse hulp naar integraal optrekken

De Trajectbegeleider werkt vanuit een laagdrempelige vrouwenorganisatie in de wijk. “Vrouwen komen bij ons binnen om aan hun ontwikkeling te werken, bijvoorbeeld op het gebied van taal en zelfredzaamheid. In een vertrouwde omgeving ontstaan gesprekken en leren we elkaar beter kennen. Soms delen vrouwen na verloop van tijd ook persoonlijke ervaringen, waaronder over situaties thuis die niet altijd veilig zijn.”

Voorheen probeerden organisaties veel zelf op te lossen. Maar dat liep vaak vast. “Je krijgt niet alles voor elkaar in je eentje,” zegt de Trajectbegeleider. “Je hebt andere partijen nodig, zoals Veilig Thuis, Blijf of de politie.” Tegelijkertijd liepen informele organisaties tegen regels en bureaucratie aan.

De Netwerkgroep is ontstaan om samen nieuwe manieren te onderzoeken in de praktijk, hoe formele en informele organisaties veel beter met elkaar kunnen samenwerken met het thema huiselijk geweld.

Complexe problemen, meerdere oorzaken

Huiselijk geweld is in Nieuw-West zelden een op zichzelf staand probleem. Armoede, werkloosheid, taalbarrières en culturele verschillen spelen vaak tegelijk een rol. “Het is nooit één ding,” zegt de Trajectbegeleider. “Er zijn altijd meerdere factoren.”

Eén tafel, korte lijnen

De kern van de aanpak is het wekelijkse overleg. Daar schuiven onder meer politie, jeugdbescherming, Veilig Thuis, de Blijf Groep, buurtteams en verschillende informele organisaties aan. Casussen worden gezamenlijk besproken. Wat is er precies aan de hand? Wie is al betrokken?

En vooral: wat is nú nodig om de situatie veilig te maken? Iedere partij brengt zijn eigen expertise in. Als er direct gevaar is, wordt er meteen gehandeld. “Dan wachten we niet op een intake of een aanmelding,” zegt de Trajectbegeleider. “We schakelen direct met elkaar.”

Ook daarna blijft de casus op tafel. Er wordt een klein actieteam gevormd en elke week wordt de voortgang besproken en het plan aangepast. Pas als de groep niets meer kan toevoegen, wordt een casus afgesloten met later nog een terugblik om te leren.

Elkaar aanspreken
De Trajectbegeleider: “Het grootste verschil met vroeger is dat er niet meer langs elkaar heen wordt gewerkt. We spreken elkaar aan op elkaars actiepunten. Wie zou wat doen? Is dat ook gebeurd?”

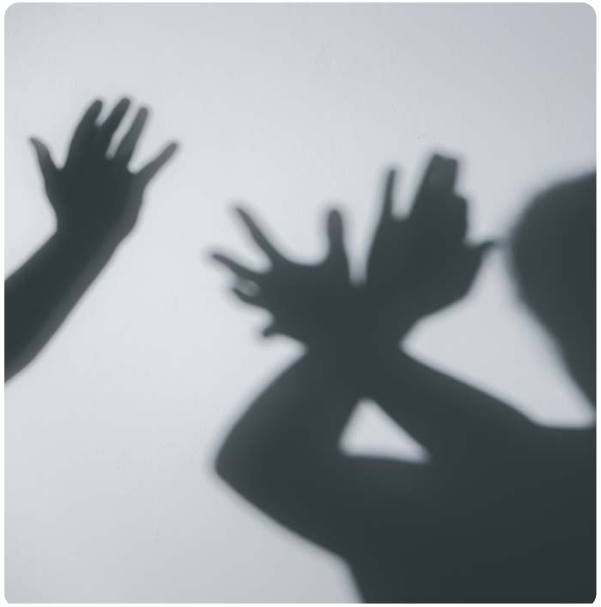
Volgens Steffie zit de echte vernieuwing in de gelijkwaardigheid. “Formeel en informeel zijn even belangrijk. We proberen los te komen van vaste systemen en te kijken: wat gebeurt er als we het anders doen? Met direct contact tussen mensen en dat ieders inbreng even zwaar weegt? Wat als we elkaar nou echt serieus nemen vanaf het begin van de samenwerking? Dat zijn de uitgangspunten.”

Doorbraak in de praktijk
Dat die aanpak werkt, blijkt uit concrete voorbeelden. Zo werd een gezin met jonge kinderen uiteindelijk in veiligheid gebracht na maanden zonder contact. Waar zo’n situatie eerder misschien uit beeld was verdwenen, bleef de groep vasthouden.
“Wij dachten: we laten niet los totdat we zeker weten dat het veilig is,” zegt Steffie. “Het contact bleef uit, omdat het niet veilig genoeg was voor mevrouw om te reageren. Normaliter doorloop je de reguliere processen en sluit je op een bepaald punt af. Wij niet. Wij zijn doorgegaan, maandenlang, totdat we mevrouw hebben gesproken. De situatie was enorm schrijnend en we hebben direct gehandeld.”

Hoopvolle resultaten
In anderhalf jaar tijd is er veel bereikt. Professionals weten elkaar te vinden, casussen worden sneller gedeeld en er wordt sneller gehandeld. Maar misschien nog belangrijker: mensen krijgen integrale hulp van een heel divers team met een gezamelijk doel; jou naar duurzame veiligheid begeleiden.

Voor de Trajectbegeleider zit de waarde ook in de menselijke kant. “Soms raakt een casus je enorm, ik kan er echt van wakker liggen. Maar als je weet dat iemand veilig is dankzij onze inspanningen, dan weet je waarvoor je het doet.”

Typisch Nationaal Programma Samen Nieuw-West
Volgens Steffie is de netwerkgroep een goed voorbeeld van de aanpak van Samen Nieuw-West. “We werken binnen bestaande systemen, maar durven het anders te doen. We leren al doende wat werkt, samen met iedereen aan tafel.”

Voor de toekomst hopen ze vooral dat die samenwerking blijft groeien. Dat informele organisaties hun stem blijven laten horen en dat formele partijen ruimte blijven maken. Want juist in die samenwerking zit de kracht om situaties echt te doorbreken.

Werk en bestaanszekerheid

Het succes van Werkwijzer naar Werk Nieuw-West

Werk en bestaanszekerheid

Het succes van Werkwijzer naar Werk Nieuw-West

In Amsterdam Nieuw-West wonen veel mensen die wel willen werken, maar voor wie de stap naar een baan niet vanzelfsprekend is. Soms ontbreekt een diploma, soms speelt taal een rol, of is er sprake van schulden, zorgtaken of zijn er andere zorgen. Binnen het domein Werk en Bestaanszekerheid spannen de 'Werkwijzers' van Stichting Werkwijzer naar Werk zich in om deze bewoners perspectief te bieden. In de wijken zelf, dichtbij huis, met tijd en aandacht voor het persoonlijke verhaal.

De Werkwijzers, eerder bekend als Sleutelpersonen, zijn zichtbaar aanwezig in buurthuizen, wijkvoorzieningen en op plekken waar bewoners toch al komen. Hun kracht zit in laagdrempelig contact en vertrouwen. "Het begint vaak heel eenvoudig," zegt directeur Clarence Dosoe. "Iemand zegt: ik wil werken, maar ik loop vast. Dan gaan wij met die persoon aan de slag."

Wat gebeurt er na het eerste contact?
Wanneer een Werkwijzer contact maakt met een werkzoekende, volgt meestal een verdiepend gesprek. Daarin gaat het niet alleen over werkervaring of opleiding, maar juist over motivatie, wensen en belemmeringen. Wie ben je? Wat kan je? Wat wil je? En wat is er nodig om werk haalbaar te maken?

"Wij kijken heel sterk naar intrinsieke motivatie," legt Clarence Dosoe uit. "Je hoeft geen diploma te hebben, maar je moet wel echt willen. Wij kunnen veel voorbereiden, maar uiteindelijk moet iemand wel zelf die stap willen zetten."

Blijkt iemand direct 'werkfit', dan start het traject richting werk. De Werkwijzer helpt bij het opstellen van een cv, geeft sollicitatietraining en bereidt de werkzoekende voor op gesprekken. Vervolgens wordt gezocht naar een passende werkgever binnen het bestaande netwerk. De kandidaat wordt persoonlijk voorgesteld; zelf solliciteren via eindeloze formulieren is niet nodig.
"Wij doen eigenlijk al het voorwerk", vertelt Dosoe. "De bewoner hoeft alleen maar op gesprek te komen, op tijd te zijn en te laten zien: dit wil ik echt."
Vooraf wordt ook met de werkgever gesproken. Daarbij wordt toegelicht wie de kandidaat is, wat diens achtergrond is en wat nodig is om succesvol te zijn. "Soms is iemand verlegen of niet sterk in een gesprek," aldus Dosoe. "Maar vanaf dag één op de werkvloer zie je dat vertrouwen groeien. Wij vragen werkgevers: geef iemand een kans."

Als werk nog niet meteen lukt
Niet iedereen kan direct aan het werk. Schulden, zorgvragen of andere problemen kunnen voorrang vragen. In die gevallen schakelen de Werkwijzer hun partners in het netwerk in, zoals schuldhulpverlening, zorg of welzijn. De Werkwijzer blijft betrokken en houdt contact.

"Wij laten mensen niet los," zegt Dosoe. "Soms is het een tweesporenbeleid: werken aan problemen én alvast vooruitkijken naar werk. Zo blijft perspectief overeind."

Werk op maat, dichtbij huis
Een belangrijk uitgangspunt is dat werk moet passen bij iemands leven. De Werkwijzers zoeken daarom zoveel mogelijk naar werk in de buurt, met flexibele werktijden. Dat kan het verschil maken voor ouders of mantelzorgers.“Als iemand in de supermarkt tegenover zijn of haar huis kan werken, scheelt dat zoveel stress”, legt Clarence uit. “Geen lange reistijd, minder uitval. Werk werkt pas echt als het past bij iemands dagelijkse leven.”

Voor werkgevers is de samenwerking bijzonder aantrekkelijk: zij krijgen gemotiveerde kandidaten, terwijl werving, screening en voorbereiding al zijn gedaan.
“Voor hen is het eigenlijk een cadeautje”, aldus Clarence. “Werkgevers zoeken mensen, wij hebben ze.”

Resultaten en vertrouwen
In 2025 werden vanuit Nieuw-West ruim 150 bewoners bereikt. Ongeveer vijftig van hen vonden een baan, ruim boven de met het Nationaal Programma afgesproken doelstelling. Ook stroomden bewoners door naar scholing of werkten zij aan randvoorwaarden om later aan de slag te kunnen.
Maar de impact gaat verder dan cijfers. Bewoners ervaren rust en overzicht doordat zij één vast aanspreekpunt hebben. “We horen vaak: had ik jullie maar eerder ontmoet”, zegt Dosoe. “Dat zegt veel. Er spreekt ontzettend veel dankbaarheid uit de reacties. Een gevoel van verlossing, zelfs.”

Nieuwe stappen: Buurtbanen en social return
Voor de toekomst wordt gekeken naar nieuwe vormen van instroom. Een van de ideeën is het werken met Buurtbanen: laagdrempelige, betaalde functies bij de stichting. Bewoners kunnen daar werkervaring opdoen en doorgroeien. Zij worden min of meer de ogen en oren van de wijk.

Daarnaast verkent Werkwijzer naar Werk de mogelijkheden van ‘social return’. Daarbij werken zij samen met organisaties die vanuit aanbestedingen verplicht zijn te investeren in maatschappelijke waarde, door bewoners met een afstand tot de arbeidsmarkt kansen te bieden. Clarence: “Wij zijn ons daarin nog aan het ontwikkelen maar wij gaan graag in gesprek met bedrijven met social return-programma’s”

De rol van het Nationaal Programma Samen Nieuw-West
“Het Nationaal Programma Samen Nieuw-West speelt een belangrijke rol als aanjager en verbinder. Het programma biedt richting, focus en langdurige betrokkenheid en brengt partners bij elkaar. Voor ons is dat een voorwaarde om te slagen”, legt Clarence uit. “Het Nationaal Programma creëert de randvoorwaarden. Het zorgt voor ruimte om anders te werken. Wij laten in de praktijk zien hoe dat eruit kan zien. Door die combinatie ontstaat een aanpak die meebeweegt met wat bewoners nodig hebben: meer werkzekerheid in Nieuw-West.”

Kansen voor de Jeugd

De rode loper naar de werkvloer

Kansen voor de jeugd

De rode loper naar de werkvloer

Voor veel vmbo-leerlingen in Amsterdam Nieuw-West is de wereld na school nog abstract. Wat voor werk is er eigenlijk? En wat past bij mij? Met het Beroepenfeest en de Doe Dag van 'VMBO On Stage Amsterdam Nieuw-West' kregen derdejaars leerlingen de kans om deze - en andere- vragen over hun toekomst niet alleen in de klas, maar ook in de praktijk te onderzoeken.

Toekomstperspectief

In februari vond de eerste editie van VMBO On Stage Nieuw-West plaats. Een evenement waarvan de kiem grotendeels werd gelegd in 2025. Maandenlang werden bedrijven, organisaties en scholen warm gemaakt voor een evenement waarbij school en de beroepspraktijk nader met elkaar kunnen kennis-maken. De gemeente Amsterdam nam het initiatief, samen met partners uit het onderwijs en het bedrijfs-leven, waaronder het Nationaal Programma Samen Nieuw-West (NPSNW). Daarmee is het meer dan een loopbaanproject: het is een gezamenlijke investering in kansengelijkheid en toekomstperspectief voor derdejaars vmbo-jongeren in het stadsdeel.
Tijdens het Beroepenfeest maakten zo'n 800 leerlingen van het Comenius Lyceum, Lumion en Yuverta kennis met circa 85 bedrijven en organisaties. De opzet was even grootschalig als overzichtelijk. Belangrijk detail: niet de beroepsopleidingen stonden centraal, maar juist de beroepen die je na de opleiding zou kunnen uitoefenen; de beroepspraktijk zelf dus. Leerlingen voerden netwerkgesprekken en zorgden zelf voor een match met een bedrijf voor de Doe Dag; een dag meelopen met een van de organisaties.

Stampende beats

De entree van de leerlingen over de rode loper, onder luid applaus en stampende beats, maakte extra duidelijk dat dit moment ertoe doet. "Vraag de bedrijven vandaag alles," moedigde NPSNW-programmadirecteur Annerieke Coenraads ze aan. "Wat ze doen. Wat ze bieden. De naam van hun hond desnoods. Alles voor de juiste match." Er ontsponnen zich serieuze gesprekken. Ondernemers vertelden het eerlijke verhaal over hun loopbaan, inclusief de minder prettige factoren. Leerlingen aarzelden niet om directe vragen te stellen: 'Wat is het leukste aan je werk en wat het saaiste?' Volgens projectleider Daphne Koorman is daarmee een belangrijke drempel verlaagd: "De leerlingen weten nu beter bij wie ze straks binnen-stappen tijdens de Doe Dag. Het is minder spannend voor ze geworden."

'Misschien wil ik later trainer worden. Maar acteren of content creator lijkt me ook leuk.'

Sandhia (15) — deelnemer Beroepenfeest

‘Mooi om te zien hoe geïnteresseerd iedereen was’

Jeffrey — recruiter Corendon

De praktijk van de Doe Dag
Twee weken later volgde de Doe Dag. Leerlingen stapten binnen bij bedrijven als het Corendon-hotel, het Bellevue theater, zorginstellingen als Cordaan, de dames-sportschool Convert2Fit en autobedrijven als Ursem Barten, om een flink deel van de werkdag te ervaren. Ze maten bloeddruk in een skillslab, keken mee in een werkplaats, maakten een lichtplan in het theater of stonden zelfs in de cockpit van een vliegtuig. Bedrijven maakten tijd vrij, regelden rondleidingen en lieten ook de minder glamoureuze kanten van het werk zien.

De deelnemende organisaties reageerden aangenaam verrast: “Wat mij betreft: volgend jaar weer”, aldus Brenda Burgzorg van Concert2Fit. Zolas Corendon-recruiter Jefferey concludeerde: “Het was mooi om te zien hoe geïnteresseerd iedereen was.”

Bruggen geslagen
Daphne Koorman bezocht ook zelf verschillende plekken om te zien hoe haar project ging. Ze zag jongeren die soms onzeker begonnen, maar zich voorstelden en open vertelden of ze al wisten wat ze later willen worden. Er zijn belangrijke bruggen geslagen tussen leerlingen en bedrijven."

Wat maakt dit tot een Nationaal Programma Samen Nieuw-West project
Veel jongeren in Nieuw-West hebben – vaak door vooroordelen – problemen met het vinden van een stage of baan. Vmbo On Stage kan hierin een structurele verandering teweeg brengen. Het project gaat immers niet alleen om oriëntatie, maar ook om het versterken van netwerken, het opbouwen van sociaal kapitaal en het verkleinen van kansen-ongelijkheid. Ongeveer 30 procent van de leerlingen houdt na afloop contact met een bedrijf. Organisaties investeren in jongeren, en jongeren investeren in zichzelf. Of, zoals projectleider Koorman het samenvat: "Dit zijn momenten waarop jongeren ontdekken wat er mogelijk is. En soms is één middag genoeg om een zaadje te planten."

Wonen en leefomgeving

DRAAG: verkenning van draagkracht in Nieuw-West

Wonen en leefomgeving

DRAAG: verkenning van draagkracht in Nieuw-West

Binnen het domein Wonen en leefomgeving stond in mei 2025 bij het project ‘DRAAG – Wat maakt krachtige buurten?’ een fundamentele vraag centraal: wat bepaalt de draagkracht van een buurt en hoe kan die worden versterkt? DRAAG kreeg vorm als een reizende expositie, maar was in essentie een leer- en onderzoeksproces. Bewoners, gemeente, woningcorporaties, welzijns- en zorgorganisaties en ontwerpers werkten maandenlang samen aan het verkennen van het begrip ‘draagkracht’. Jaap Warmenhoven en Marjolein Vermeulen begeleidden als social designers het traject.

Bewoner-bestuurder Sumadi Bambang Oetomo was een van de initiatienemers van het project. Hij kijkt met gemengde gevoelens terug. “Het was fijn en interessant om in één team te werken met buurtbewoners, managers en ambtenaren. Ik leerde veel over de verschillende ervaringen die mensen hebben op basis van hun professionele rol. Tegelijkertijd kun je zien hoe het werken in een grote systeemorganisatie wordt ervaren, dat is best dwingend.”

Grip krijgen op een complex vraagstuk
Aanleiding voor het project is het uitgangspunt dat draagkracht in buurten moeilijk eenduidig te definiëren is, terwijl het direct raakt aan leefbaarheid, veiligheid en sociale samenhang. Het doel van DRAAG was vooral het gezamenlijk ontwikkelen van inzicht en toekomstplannen. Hierbij stond 'leren door te doen centraal': het project moest nieuwe perspectieven opleveren over hoe bewoners en partners kunnen samenwerken aan sterke buurten. De expositie fungeerde als middel om ervaringen zichtbaar te maken en het gesprek te stimuleren. Zoals de makers aangaven: "De expo is onderdeel van een bredere zoektocht naar de betekenis van draagkracht in Nieuw-West."

Aanpak: lerend, gezamenlijk en zichtbaar
Kenmerkend voor DRAAG is de zogenoemde 'lerende ontwerpaanpak'. Drie teams onderzochten in twee buurten gedurende vier maanden de dagelijkse praktijk van samenleven, om "Met nieuwe ogen naar zichzelf, naar elkaar en naar de stad te kijken", aldus Jaap Warmenhoven.

De resultaten werden vertaald in een reizende expositie met portretten, films en installaties met verhalen van bewoners, professionals en andere betrokkenen. Thema's als zichtbaarheid, veiligheid, onderlinge relaties en eigenaarschap stonden daarbij centraal.

'Mensen doen dingen samen. Ze maken dingen samen en werken samen en zijn samen. Dat is allemaal heel verbindend.'

Sumadi

Een publieke expositie als middel sloot heel goed aan bij het doel om ontmoeting en dialoog te stimuleren. Tijdens de presentatie op onder meer het Delflandplein ontstond een laagdrempelige setting waarin bewoners spontaan binnenliepen en met elkaar in gesprek gingen. "Ik ben gewoon benieuwd wat jullie hier doen", reageerde een bezoeker laconiek. Sumadi: "Ik vond het project van grote waarde. Het was heel mobiliserend en motiverend voor bewoners om in het project samen te werken. Mensen doen dingen samen. Ze maken dingen samen en werken samen en zijn samen. Dat is allemaal heel verbindend."

Rol van Samen Nieuw-West
Het Nationaal Programma Samen Nieuw-West trad op als verbinder binnen het project. DRAAG past binnen de bredere werkwijze van het programma, waarin een langdurige alliantie van publieke en maatschappelijke partners samenwerkt aan structurele verbetering van leefbaarheid en veiligheid. De bijdrage van NPSNW ligt met name in het organiseren van samenwerking en het faciliteren van een lerende aanpak. Door bewoners,

professionals en organisaties samen te brengen, ontstaat ruimte om ervaringen uit de leefwereld te verbinden aan beleids- en uitvoeringspraktijk.

Opbrengsten: inzicht, gesprek en bewustwording
DRAAG laat zien dat draagkracht geen statisch gegeven is, maar een gezamenlijke, spontane kwaliteit. Zoals het door de initiatiefnemers wordt geformuleerd: “Draagkracht is een spontane kwaliteit die mensen samen ontwikkelen.”

Daarnaast benadrukt het traject het belang van zichtbaarheid en erkenning in buurten. De vraag van een bewoner “Hangt mijn portret er ook?” laat zien hoe belangrijk het is om gezien en gehoord te worden als onderdeel van de leefomgeving.

Verder maakt het project duidelijk dat leefbaarheid niet alleen afhankelijk is van fysieke factoren, maar vooral ook van sociale relaties en vertrouwen Zichtbaarheid, openhartigheid en eerlijkheid worden genoemd als basisvoorwaarden voor sterke buurten. Tegelijkertijd bracht de expositie ook spanningen en kwetsbaarheden aan het licht. Door ervaringen niet te verhullen, ontstond ruimte voor een realistischer beeld van wat er speelt in buurten en wat dat vraagt van bewoners en professionals.

Sumadi kan zich in deze samenvatting wel vinden: “Als je vraagt: is het voor herhaling vatbaar, dan zeg ik: vanuit de bewoners zeker. Alleen heeft het NPLV zelf weinig interesse getoond. Onze presentatie werd niet uitgeluisterd. En een geplande discussie in het bestuur heeft niet plaats gevonden. Ik kreeg de indruk, dat dat niet per ongeluk was. Daar wil ik het echt nog weleens over hebben.”

‘Draagkracht betekent ook dat je iets durft te zeggen’

Betrokkene

Betekenis voor wonen en leefomgeving
Het DRAAG-project laat zien dat investeren in ontmoeting, zichtbaarheid en samenwerking essentieel is om leefbaarheid te verbeteren. Tegelijkertijd benadrukt het dat dit vraagt om een langdurige, gezamenlijke inzet van bewoners, overheid en partners.

DRAAG is daarmee geen afgerond project, maar onderdeel van een doorlopend leerproces, passend bij het principe van ‘werkend leren’. Zoals tijdens de expositie werd geconcludeerd: er is niet één antwoord op wat een buurt krachtig maakt, maar door ruimte te maken voor gesprek ontstaat er iets waardevols. In die zin levert DRAAG vooral een bijdrage aan de manier van werken binnen Samen Nieuw-West: lerend, samen en vanuit de leefwereld. Dat maakt het project relevant als bouwsteen voor de verdere ontwikkeling van beleid en praktijk binnen het domein wonen en leefomgeving.

Werk en bestaanszekerheid

World Smart College: investeren in kanskracht

Werk en bestaanszekerheid

World Smart College: investeren in kanskracht

Het World Smart College (WSC) vierde eind november in de Meervaart de afronding van een intensief en inspirerend traject, dat begon in juli 2025. Een traject met thema's als persoonlijke ontwikkeling, digitale vaardigheden, werknemersvaardigheden, zakelijk communiceren, vitaliteitstraining, cultuur, sollicitatietraining en presentatietechnieken.

Tien vrouwen presenteerden hun projecten, ontvingen hun welverdiende deelnamecertificaat en vertelden hun verhaal. Het thema van de avond luidde: "Jouw kracht is jouw toekomst". Dit bleek geen loze slogan, maar de samenvatting van maanden leren, oefenen, twijfelen en doorzetten.

Pilot

World Smart College is een programma van Stichting Vrouwen Aan Het Werk (VAHW), opgericht door Rosanna Nazir. Sinds 2011 werkt de stichting aan de sociale en economische zelfstandigheid van vrouwen met een migratieachtergrond. Dat gebeurt via scholing, coaching en praktijkervaring, maar vooral via het bouwen van netwerken waarin bedrijven, overheid en onderwijs elkaar ontmoeten. In Nieuw-West draaide WSC dit jaar als pilot binnen het Nationaal Programma Samen Nieuw-West in het domein Werk en bestaanszekerheid.

Projectpitches

Wat WSC onderscheidt, is de combinatie van persoonlijke ontwikkeling en systeemverandering. Het programma richt zich niet alleen op individuele vaardigheden, maar ook op de manier waarop werkgevers kijken naar talent. Dat werd zichtbaar in de projectpitches. Zo presenteerde een team een plan voor 'Inclusive Recruitment', inclusief een onderbouwde ROI-berekening om te laten zien dat inclusief werven ook economisch loont. Een ander team ontwikkelde Empowerment+, een 'one stop shop' om vrouwen gerichter naar passend werk te begeleiden, bijvoorbeeld via taaltrainingen en het opdoen van presentatieskills.

Kanskracht

Econoom Barbara Baarsma sprak tijdens de avond over 'kanskracht': de mate waarin je regie kunt nemen over je eigen leven. WSC is in die zin een oefenplaats voor regie. Deelnemers werken aan werknemersvaardigheden en toekomstgerichte skills, maar leren ook hun eigen verhaal scherper te formuleren en hun ambities uit te spreken. En dat is hard nodig, het glazen plafond is nog lang niet overal doorbroken, aldus de econome.

Community

De persoonlijke bijdragen van de deelneemsters maakten indruk. Verhalen over migratie, verlies, doorzettingsvermogen en ambitie. Over opnieuw beginnen in een onbekend land.

> **'Iedereen heeft iemand nodig die zegt: ik geloof in jou.'**
>
> Faiza — deelnemer WSC

Over talent dat niet altijd direct wordt herkend. Rosanna Nazir vatte het collectieve karakter van het programma kernachtig samen: “Vrouwen doen dingen nooit puur voor alleen zichzelf. Wij doen het voor de community.”

De avond eindigde in de zaal met de uitreiking van de welverdiende certificaten en het bijpassende applaus. Daarna volgden inspirerende en boeiende gesprekken, werd er volop genetwerkt – en genoten – aan de buffettafels. Een mooie afsluiting van een ingrijpend traject: maanden van groei, samenwerking en ambitie. World Smart College toont hoe investeren in ‘kanskracht’ niet alleen individuele loopbanen beïnvloedt, maar ook bijdraagt aan een bredere beweging richting werk en bestaanszekerheid in Nieuw-West.

Waarom dit typisch een NPSNW-project is
World Smart College is een goed voorbeeld van de transitie die NPSNW beoogt: van afhankelijkheid naar duurzame bestaanszekerheid, van onzichtbaar talent naar actieve deelname. WSC toont hoe zo’n beweging er daadwerkelijk uit kan zien; via een netwerk waarin vrouwen, werkgevers en instellingen elkaar daadwerkelijk ontmoeten en versterken.

‘Ik wil mijn kracht en mijn stem gebruiken om andere mensen in Nederland te helpen.’

Oleksandra — deelnemer WSC

Veiligheid

De wijkrechter: bouwen aan vertrouwen in de overheid

Veiligheid

De wijkrechter: bouwen aan vertrouwen in de overheid

Na de positieve ervaringen in Venserpolder kreeg ook Nieuw-West een rechter in de wijk. De Wijkrechter Nieuw-West behandelt hier eenvoudige, kleine rechtszaken. Sinds donderdag 25 september 2025 is er elke donderdagmiddag een openbare zitting op de zittingslocatie in De Honingraat in Nieuw-West.

Met de opening van de zittingslocatie van de wijkrechter in Nieuw-West is rechtspraak letterlijk dichter bij bewoners gekomen. In plaats van een gang naar de rechtbank in Zuid, kunnen inwoners nu in de eigen stadsdeel terecht. Dat verlaagt de drempel om juridische problemen aan te kaarten en maakt ruimte voor een andere manier van werken.

De wijkrechter behandelt elke donderdagmiddag rechtszaken van bewoners uit Nieuw-West over schulden bij de zorgverzekeraar of kleine strafbare feiten, uitgebreid met zaken als huurachterstanden. De wijkrechter kan ook bemiddelen als er wél een conflict is, maar nog geen rechtszaak. Zo voert de wijkrechter bij schoolverzuim preventieve leerplichtgesprekken en preventieve gesprekken over huiselijke conflicten. Soms spelen er bij één persoon meer problemen tegelijk. Samen met de bewoners en hulpverlenende instanties gaat de wijkrechter op zoek naar goede en blijvende oplossingen.

Versterken van veiligheid

De Wijkrechter Nieuw-West is een initiatief van de rechtbank Amsterdam, gemeente Amsterdam, Actiecentrum Veiligheid en Zorg, samen met het Openbaar Ministerie en de politie. Binnen het Nationaal Programma Samen Nieuw-West is het uitgegroeid tot een actielijn, gericht op het versterken van veiligheid en bestaanszekerheid in de wijk.

De kern van de wijkrechtspraak is dat zaken niet alleen juridisch worden beoordeeld, maar ook in hun context worden bekeken. Problemen rond schulden, overlast of wonen staan vaak niet op zichzelf. Door betrokken partijen samen aan tafel te brengen, ontstaat ruimte voor oplossingen die verder gaan dan een uitspraak alleen. Dat maakt de werkwijze anders dan de standaard aanpak. Er wordt gewerkt met korte lijnen, toegankelijke zittingen en een nadruk op maatwerk. Burgemeester Femke Halsema benadrukt graag het belang: “Het is belangrijk dat mensen in Nieuw-West

> ‘Het is belangrijk dat mensen in Nieuw-West rechtspraak leren kennen als iets dat hen kan helpen. De rechtsstaat is er niet alleen tegen je, maar juist ook voor je.’
>
> Femke Halsema
> Burgemeester van Amsterdam

rechtspraak leren kennen als iets dat hen kan helpen. De rechtsstaat is er niet alleen tegen je, maar juist ook voor je."

Zichtbaarheid in de wijk

Die benadering vraagt om vertrouwen en zichtbaarheid in de wijk. Door dichter op de praktijk te zitten, kunnen interventies beter aansluiten bij wat er speelt. Ook binnen het Openbaar Ministerie wordt de meerwaarde gezien. Hoofdofficier René de Beukelaer: "Wijkrechtspraak brengt de rechtspraak dichter bij de mensen en bij de problematieken. Het is oplossingsgericht en een belangrijke stap vooruit voor de hele wijk."

'Wijkrechtspraak brengt de rechtspraak dichter bij de mensen en bij de problemen. Het is oplossingsgericht en een belangrijke stap vooruit voor de hele wijk.'

René de Beukelaer
Hoofdofficier van justitie, parket Amsterdam

De fysieke aanwezigheid in de wijk speelt een belangrijke rol, net als de informelere setting van de zittingen. De eerste ervaringen laten zien dat bewoners de weg naar de wijkrechter weten te vinden. President van de rechtbank Amsterdam Bart van Meegen: "Mensen weten de wijkrechter goed te vinden. Door de toegankelijke zittingen kunnen we samen werken aan oplossingen en aan recht voor iedereen in Nieuw-West."

Afstand verkleinen

De wijkrechtspraak is niet alleen vanuit organisaties vormgegeven, maar wordt ook gevoed door bewoners. Zo wordt geprobeerd de afstand tussen systeem en leefwereld te verkleinen. Norah van der Meer, manager van het Actiecentrum Veiligheid en Zorg: "We hebben samen met de buurt opgehaald waar de behoeften liggen. Zo zorgen we dat rechtspraak en overheid voelbaar aansluiten bij het dagelijks leven van bewoners."

Binnen het Nationaal Programma Samen Nieuw-West wordt de wijkrechter gezien als een schakel in een bredere aanpak. Het gaat daarbij niet alleen om individuele zaken, maar ook om het versterken van vertrouwen in de rechtsstaat als geheel. NPSNW-programmadirecteur Annerieke Coenraads: "Toegang tot het recht is essentieel om veerkracht in de wijk te behouden en te versterken. De wijkrechter levert daar een onmisbare bijdrage aan."

'Mensen weten de wijkrechter goed te vinden. Door de toegankelijke zittingen kunnen we samen werken aan oplossingen en aan recht voor iedereen in Nieuw-West.'

Bart van Meegen
President van de rechtbank Amsterdam

De wijkrechter houdt elke donderdag zitting. Je komt bij de wijkrechter via een oproep of je meldt je zelf aan, dat kan via: mediationbureau.rb.amsterdam@rechtspraak.nl

Community wealth building

CWB en Mobiliteit: de Osdorppleinlijn

Community wealth building

CWB en Mobiliteit: de Osdorppleinlijn

De buurtbus in Osdorp is een lokaal initiatief met een concreet doel: bewoners die nu moeilijk de deur uitkomen, weer in beweging krijgen. Sinds eind oktober rijdt de Osdorppleinlijn langs wooncomplexen, zorglocaties en voorzieningen in de wijk. Wasilis Psathas, projectleider bij Combiwel en een van de initiatiefnemers: “Op dit moment heb je het reguliere openbaar vervoer van het GVB en het Wmo-vervoer van het RMC. Maar daartussen is eigenlijk niets.”

De lijn is vooral bedoeld voor ouderen en bewoners met een beperkte mobiliteit. Maar de betekenis van de buurtbus reikt verder dan vervoer alleen. Door haltes te koppelen aan plekken waar activiteiten plaatsvinden, is deelname aan het sociale leven makkelijker. “Ik werk al jaren in de wijk en zie dagelijks hoe beperkt vervoer mensen tegenhoudt. Er is zóveel te doen, maar je moet er wel kunnen komen”, aldus Psathas. De bus verlaagt die drempel. “Voor veel mensen is de drempel om naar buiten te gaan groot. Als het vervoer makkelijk en vertrouwd is, wordt die stap kleiner.”

Coöperatie

De buurtbus is opgezet als coöperatie en is een concreet voorbeeld van Community Wealth Building (CWB), de economische strategie van het Nationaal Programma Samen Nieuw-West. Binnen CWB staat het versterken van de lokale economie centraal, met als uitgangspunt dat geld, werk en eigenaarschap zoveel mogelijk in de wijk blijven.

De manier waarop de buslijn is georganiseerd, sluit daar direct op aan. Het initiatief creëert werk voor chauffeurs en coördinatoren en maakt gebruik van bestaande middelen in de wijk. Zo worden busjes van zorgorganisatie Cordaan ingezet op momenten dat ze anders stilstaan. “Zo krijgen chauffeurs extra uren en benutten we de aanwezige middelen beter. Iedereen wint”, zegt Psathas.

Anders organiseren

Dit soort slimme, lokale, maar schaalbare oplossingen zijn precies waar Community Wealth Building op inzet. Het gaat niet alleen om nieuwe projecten, maar ook om het anders organiseren van bestaande voorzieningen. Samenwerking tussen de verschillende partners staat hierbij centraal.

‘Er is zóveel te doen, maar je moet er wel kunnen komen.’

Wasilis Psathas – projectleider bij Combiwel

Internationaal wordt die benadering steeds vaker gezien als alternatief voor traditionele economische ontwikkeling, waarbij economische groei lang niet

altijd leidt tot meer welvaart in de wijken. Tijdens bijeenkomsten in Nieuw-West wordt daarbij ook gewezen op de rol van coöperaties. De Amerikaanse CWB-pionier Ted Howard noemt ze “the future of work”, juist omdat ze eigenaarschap en zeggenschap bij lokale ondernemers en bewoners leggen.

Pilot

De buurtbus in Osdorp laat zien hoe die principes in de praktijk kunnen uitwerken. Het initiatief is ontstaan vanuit een concrete vraag in de wijk en verder ontwikkeld in samenwerking met partners als Combiwel, Cordaan, de gemeente en de Vervoerregio.

Tegelijkertijd is het project nog nadrukkelijk een pilot. De komende periode moet blijken of de lijn kan worden uitgebreid en structureel kan worden ingezet. De ambitie is er in ieder geval. Zoals Psathas zegt over het moment dat het idee voor het eerst werd gedeeld: “Toen dacht ik meteen: dit is iets wat écht verschil kan maken in Osdorp!”

In die zin is de buurtbus meer dan een vervoersoplossing. Het is een voorbeeld van hoe mobiliteit, sociale verbinding en lokale economie samenkomen in één initiatief. Precies die combinatie maakt het tot een illustratie van waar Community Wealth Building en het Nationaal Programma Samen Nieuw-West op inzetten: concrete verbeteringen in het dagelijks leven van bewoners, met blijvende waarde voor de wijk.

‘Dit is iets wat écht verschil kan maken in Osdorp!’

Wasilis Psathas – projectleider bij Combiwel

4 Zo zetten we middelen in

‘Wij zijn een buitenboordmotor voor duurzame verandering’

10 vragen aan Marian De Kleermaeker, operationeel manager NPSNW

Een gesprek over monitoring en financiën

Het Nationaal Programma Samen Nieuw-West is een samenwerking van inmiddels meer dan honderd partners. Samen werken we aan gelijke kansen voor bewoners in Nieuw-West. De ambitie is groot: in twintig jaar moet het merkbaar beter worden op het gebied van wonen, veiligheid, onderwijs, werk en leefbaarheid.

We richten ons op plekken en vraagstukken waar problemen zich opstapelen en al langer spelen. Juist daar willen we het verschil maken.

Maar hoe werkt dat eigenlijk, zo’n programma? Waar komt het geld vandaan? En wie bepaalt wáár het naartoe gaat? Marian De Kleermaeker geeft een inkijk in de financiële kant van het programma.

1

Samenwerking als vertrekpunt
Wie betaalt dit eigenlijk allemaal?

“Als je echt verschil wil maken, moet je extra investeren met geld, menskracht en andere middelen, zoals denkkracht, creativiteit en samenwerking. Dat gebeurt door alle partners van het programma. Er zijn sommige partijen die extra geld vrijmaken. We zijn erg blij dat het Rijk weer een Specifieke Uitkering beschikbaar heeft gesteld aan NPSNW van 36 miljoen voor de komende drie jaar.

Ook andere alliantiepartners investeren. De afgelopen collegeperiode heeft de gemeente 60 miljoen vrijgemaakt voor de drie gebieden in Amsterdam (Naast Nieuw-West ook Zuid-Oost en Noord). Partners als woningcorporaties, de Hogeschool van Amsterdam, de onderwijsstichtingen voor primair en voortgezet onderwijs en vele anderen, investeren ongelijk in Nieuw-West en spelen middelen en menskracht vrij om hier te doen wat nodig is.

Het is belangrijk op te merken dat de middelen extra zijn en speciaal bestemd voor de opgaven die we met elkaar in het NPSNW hebben afgesproken in het convenant en uitvoeringsprogramma. Het zijn geen vervangers voor de inzet en betrokkenheid die er al is. Bewoners, informele organisaties, maar ook politie zijn iedere dag betrokken en werken aan hun eigen opgaven.

2

Investeren waar het vastloopt
Waar gaat het geld in grote lijnen naartoe?

“Het wordt altijd zo ingezet dat het leidt tot het oplossen van hardnekkige problemen. We investeren daar waar het vastloopt. We weten dat daar iets nodig is wat er nog niet is, of dat we anders moeten omgaan met wat er al is. Soms betekent dat investeren in meer mensen of investeren in iets wat al loopt maar dreigt te stoppen. Soms is het juist nodig om iets nieuws uit te proberen, of om onderzoek of monitoring te financieren, omdat we beter willen begrijpen hoe het echt zit.”

3

Geen centrale pot, wel gezamenlijke inzet
Is er één grote pot met geld?

“We zijn een netwerkorganisatie en hebben verschillende middelen. Veel van wat we doen, wordt betaald vanuit de middelen van organisaties die er al zijn. Daarnaast zijn er tijdelijke extra middelen beschikbaar. In 2025 bijvoorbeeld werd de inzet in NPSNW medegefinancierd uit meer dan tien verschillende (Rijks) regelingen.

De verschillende bronnen van extra middelen hebben vaak ook eigen regels. Er is dus niet één grote pot met geld. Bij iedere concrete actie vragen we ons af: wat kan er betaald worden vanuit de middelen die er al zijn? En als dat niet kan: wat kunnen we extra doen?

We moeten ons realiseren dat alle extra middelen tijdelijk zijn. Ze willen er iets mee op gang brengen. Uiteindelijk moet de oplossing structureel worden. Dat vraagt soms ook om anders werken en kiezen voor wat we wel en niet doen. We willen niet dat als het geld stopt, de acties stoppen.”

4

Ongelijk investeren voor gelijke kansen
Wat betekent dat in de praktijk?

“Ongelijk investeren voor gelijke kansen is een rode draad. We moeten meer investeren om gelijke kansen te creëren. Dat gaat niet alleen over geld, maar ook over investeren in de relatie en de samenwerking met bewoners, ondernemers en informele partijen. Er is echt iets extra’s nodig in deze gebieden.”

5

Dicht bij de praktijk besluiten
Hoe bepalen jullie waar het geld naartoe gaat?

“Dat organiseren we zo dicht mogelijk bij de praktijk. Geld aan de opgaven van het programma wordt uitgegeven volgens de werkwijze zoals in hoofdstuk 1 van het uitvoeringsprogramma staat beschreven, dit is op de website terug te vinden. Daarbij is het uitgangspunt: zo dicht mogelijk bij de praktijk. Samenwerking is de basis: verschillende mensen en perspectieven beslissen samen. En er is altijd iemand betrokken die de financiele regels borgt die we moeten volgen. Het alliantiebestuur bewaakt ten alle tijden de koers en werkwijze van het programma.”

6

Geen losse projecten, maar verandering
Hoe voorkom je dat het losse projecten blijven?

“Door steeds dezelfde vraag te stellen: draagt dit bij aan structurele verandering? We zijn er niet om projecten te financieren omdat ze goed klinken. We richten ons op plekken waar het vastloopt. Daarom moeten we ons blijven afvragen of onze inzet bijdraag aan een blijvend verschil. Dat doen we - net als bij de financiën - als alliantiepartners. We maken gebruik van bestaande monitoring, maar als er een andere manier nodig is om dingen goed vast te leggen, creëren we dat met elkaar. Van de werkgroepen, opgaveteams en het alliantiebestuur wordt steeds gevraagd goed te kijken naar wat we hebben gerealiseerd en wat de volgende stap vraagt.”

7 Meten en leren tegelijk
Hoe houden jullie in de gaten of het echt verschil maakt?

“Uiteindelijk gaat het om het verschil in het dagelijks leven van bewoners. Tegelijkertijd werken we juist op plekken waar dat al jaren niet lukt. Dat vraagt om realisme, een lange adem en samenwerking. Ook op monitoring, evaluatie en verantwoording werken we als een netwerk. Zo brengen wij ieder jaar een Jaarbeeld als dit uit namens NPSNW en investeert het Rijk ieder jaar in een monitor voor alle NPLV gebieden. Wijkwijzer (een platform voor wijkvernieuwing) onderzoekt wat de effecten zijn van alles wat de gebieden doen vanuit de SPUK-gelden; één van de grotere financieringsbronnen.

De alliantiepartners houden zelf ook hun inzet bij en onderzoeken de effecten. Daarnaast investeren we als netwerk op diverse manieren in burgerwetenschap, waarbij bewoners zelf en samen bepalen wat belangrijk is om te meten en te vertellen. Al deze lessen en effecten bij elkaar laten zien wat we doen en wat de effecten zijn.

8 Rol van bewoners en partners
Kunnen bewoners een beroep doen op het programma?

“De leefwereld, waaronder bewoners, zijn de kern van onze opgaven; zij zijn betrokken bij het opstellen van het convenant en het uitvoeringsprogramma en zijn daarmee mede-eigenaar. Bewoners zijn zoveel mogelijk betrokken bij de werkgroepen, de opgaveteams en het alliantiebestuur. Bovendien zijn ze vertegenwoordigd in klankbordgroepen of werken ze met of bij een van partners.We zijn echter geen subsidieloket en nemen niet de rol van partners over die met bewoners werken.”

9 De kern van de aanpak
Wat is de ‘financiële machinekamer’?

“Het betekent dat wij een buitenboordmotor zijn voor duurzame verandering. We investeren met elkaar in de problemen die er zijn. Omdat er geen centraal punt is die dit coördineert, moet je met elkaar spelregels opstellen. Vanuit het programmateam jagen we dit aan. Uiteindelijk moet het systeem zelf veranderen. Als onze inzet stopt, moet het werk doorgaan. Daar werken we naartoe.”

10 Trots op samenwerking
Waar bent u trots op?

“Ik ben trots dat we het aandurven met elkaar echt samen te werken, echt anders te doen en te investeren. Het Rijk durft een grote subsidie aan, samen met de leefwereld creëren we. Het is wennen, aan elkaars taal en houding. Het vraagt reflectie, durf, vertrouwen en nieuwsgierigheid. Het lukt echt nog niet altijd, maar we mogen trots zijn met elkaar dat we het aangaan. Op naar echte impact in Nieuw-West.”

Colofon

Uitgever: Nationaal Programma Samen Nieuw-West
Jaar van uitgave: 2026
Hoofdredactie: Clarissa van Halen
Redactie: Leila de Jager
Fotografie: Sanne Couprie, Hindele Zondervan, De Rechtbank
Tekst: Paul Luiken
Design: Das Studio